

HARRY POTTER

A METODY RACIONALITY

Eliezer Yudkowsky

Contents

<i>Nově vzniká i #HPaMR jako audiokniha.</i>	2
---	---

Toto je kapitola z 5. knihy fanfiction Harry Potter a Metody racionality. Nové kapitoly vychází nepravidelně, ale po několika letech teď opět častěji.

Nejnovější verze všech vyšlých knih #HPaMR ke stažení najdete na stránce <https://archetypal.cz/HPaMR>, seznam kapitol 5. knihy je [tady](#).

Jestli se vám **#HPaMR** líbí, budeme vděční za sdílení! Kniha i překlad jsou výtvořem nadšení a musí být k dispozici zdarma. Všechny ochranné známky náležejí J. K. Rowlingové.

Nově vzniká i [#HPaMR jako audiokniha](#).

Čtvrtek, 16. dubna 1992

Škola teď byla skoro opuštěná, devět desetin studentů se vydalo domů na velikonoční prázdniny, takže skoro všichni, které znala, byli pryč. Susan zůstala, protože její prateta byla dost vytížená, a stejně tak zůstal i Ron, u kterého důvody neznala - možná byli Weasleyovi tak chudí, že krmit všechny děti celý týden by představovalo znatelný problém. Naštěstí to tak vyšlo dobře, protože Ron a Susan byli asi tak jediní, kdo s ní ještě aspoň mluvil. (Tedy z těch, kterým vůbec chtěla odpovídat. Levandule k ní byla pořád příjemná a Tracey byla, um, Tracey, ale nedalo se říci, že strávit s nimi volnou hodinu by bylo nějak *uvolňující*. A každopádně ani jedna z těch dvou na prázdniny ve škole nezůstala.)

Jestli nemohla jet *domů* – a jí nebylo dovoleno jet domů, jejím rodičům namluvili, že chytla světlovice – pak téměř prázdné Bradavice byly ta nejlepší další možnost.

Mohla dokonce jít do knihovny bez toho, aby na ni lidé zírali, protože nebyly žádné hodiny a nikdo se nesnažil vypracovávat úkoly.

Bylo by ale chybou si myslet, že Hermiona celé dny fňukala a ploužila se chodbami. Dobře, první dva dny samozřejmě plakala docela dost, ale dva dny stačily. V knihách půjčených od Harryho o tom byly celé sekce, jak lidé, kteří byli po autonehodách paralyzovaní, nebyli o šest měsíců později ani zdaleka tak nešťastní, jak sami očekávali, stejně jako výherci loterie nebyli po šesti měsících ani zdaleka tak šťastní, jak sami očekávali. Lidé se přizpůsobili a míra jejich štěstí se vrátila zpět na obvyklou úroveň, jak šel život dál.

Na místo, kde si Hermiona četla v knize, padl stín, a tak se otočila. Hůlku, položenou na klíně, pozvedla přímo do překvapené tváře –

„Promiň!“ řekl Harry Potter a spěšně zvedl dlaně. Levou měl prázdnou a v pravé držel malý váček z červeného sametu. „Promiň, nechtěl jsem tě polekat.“

Nastalo děsivé ticho, její srdce zrychlilo a dlaně se jí začaly potit, zatímco Harry Potter se na ni prostě díval. Už s ním *skoro* začala mluvit, to první ráno zbytku svého života, ale když sešla dolů na snídani, Harry Potter vypadal úplně *zničeně* – takže se ke snídani neposadila vedle něj a jen potichu jedla ve své vlastní zcela opuštěné bublině. Bylo to hrozné, ale Harry za ní nepřišel, a... prostě s ním od té doby nepromluvila. (Nebylo těžké se všem vyhýbat, když jste se nepouštěli do havraspárské společenské místnosti a

odcházel z hodin dřív, než s vámi někdo stihl mluvit.)

A od té chvíle přemýšlela, co si o ní teď Harry myslí – jestli ji nenávidí za to, že kvůli ní přišel o všechny peníze – nebo jestli do ní je opravdu *zamilovaný*, a proto to udělal – nebo jestli vzdal očekávání, že s ním ona udrží krok, protože *ona* nedokázala *vyděsit mozkomory* – nedokázala mu teď čelit, prostě nedokázala, strávila bezesné noci starostmi o to, co si teď o ní Harry myslí, a bála se a vyhýbala se chlapci, který dal všechny svoje peníze, aby ji zachránil, a byla hrozná, nevděčná darebačka a hrozný člověk a –

Pak její oči sjely dolů a viděla, že Harry sahá do červeného sametového váčku a vytahuje sladkost ve tvaru srdce, zabalenou v červené fólii, a její mozek se rozpustil jako čokoláda ponechaná na slunci.

„Chtěl jsem ti dát trochu prostor,“ řekl Harry Potter, „jenže jsem si četl Critchovy teorie o hédonismu a jak vycvičit svého vnitřního holuba a jak okamžitá drobná pozitivní a negativní zpětná vazba tajně ovládá většinu toho, co skutečně děláme, a napadlo mě, že se mi možná vyhýbáš, protože vidět mě tě vede k myšlenkám na věci, které mají negativní asociace, a už jsem to *nechtěl* dál nechat pokračovat, aniž bych s tím něco dělal, takže jsem pořídil pytlík čokolád od Weasleyovic dvojčat a prostě ti jednu dám pokaždé, když se uvidíme, jako posílení positivity, jestli s tím souhlasíš –“

„*Dýchej*, Harry,“ řekla Hermiona bez přemýšlení.

Bylo to první slovo, které mu řekla ode dne soudu.

A tak na sebe ti dva zírali.

A knihy na ně zíraly z okolních polic.

A zírali na sebe ještě o trochu víc.

„Měla bys tu čokoládu sníst,“ řekl Harry a natáhnul ruku s čokoládovým srdíčkem. „Pokud už jen to, že ti někdo dal čokoládu, pro tebe není dost dobrý pocit na to, aby se to počítalo jako posílení positivity, ale v tom případě by sis ji nejspíš měla vzít a dát si ji do kapsy nebo tak něco.“

Věděla, že kdyby se pokusila znovu promluvit, selhala by, tak to ani nezkoušela.

Harryho hlava se trochu sklonila. „Takže mě teď *nesnášíš*?“

„*Ne!*“ řekla. „*Ne*, to by sis neměl myslet, Harry! Jen – jen – jen prostě *všechno!*“ Uvědomila si, že hůlkou v ruce pořád míří na Harryho a sklonila ji. Usilovně se snažila nerozplakat. „*Všechno!*“ zopakovala, a nedokázala přijít na něco lepšího, co by mohla říct, ačkoli si byla jistá, že Harry ji chce požádat o detaily.

„Asi chápu,“ řekl Harry opatrně. „Co čteš?“

Než ho mohla zastavit, naklonil se Harry přes knihovnický stůl aby viděl, jakou knihu čte, naklonil hlavu vpřed, než ji napadlo knihu schovat –

Harry zíral na otevřenou stránku.

„Nejbohatší kouzelníci na světě a jak přišli ke svému majetku,“ přečetl Harry název knihy z hlavičky stránky. „Číslo šedesát pět, Sir Gareth, vlastník logistické firmy, která vyhrála dodávkové války v 19. století... monopol na OT3... chápu.“

„Asi mi řekneš, že si s ničím nemusím dělat hlavu, a ty se o všechno postaráš, že?“ Vyznělo to hruběji, než chtěla, a pocítila další bodnutí viny za to, že je tak hrozným člověkem.

„Ne,“ řekl Harry se zvláštní radostí. „Dokážu se do tebe vcítit dost na to, abych věděl, že kdybys ty zaplatila kupu peněz, abys zachránila mě, já bych se ti to pak snažil splatit. Věděl bych, že to je svým způsobem hloupost, ale stejně bych se ti to snažil sám všechno splatit. Není možné, abych takovou věc nechápal, Hermiono.“

Hermionin obličej se zkroutil a cítila, jak se jí v koutcích očí objevuje vlhkost.

„Jen tě chci upozornit,“ pokračoval Harry, „že možná vyřeším dluh vůči Luciusovi Malfoyovi sám, pokud najdu způsob dřív než ty, je důležitější, aby to bylo vyřešené co nejdřív, než to, kdo z nás to vyřeší. Přišla jsi na něco zajímavého?“

Tři čtvrtiny jí běhaly v kruzích a narážely do stromů, jak se snažila odhalit všechny implikace všeho, co Harry právě řekl (skutečně ji pořád respektoval jako hrdinku? nebo to znamenalo, že si myslí, že by to sama nezvládla?) a mezitím se mnohem přičetnější část Hermiony vrátila zpátky na stranu 37, kde byl nejslibnější záznam, který zatím viděla (přestože ve své představitosti to vždycky podnikla sama a Harryho tím úplně překvapila –)

„Říkala jsem si, že tohle vypadá docela zajímavě,“ řekl její hlas.

„Číslo čtrnáct, ‚Crozier‘, skutečné jméno neznámé,“ četl Harry. „Wow, to je... to je ten nejnevkusnější šachovnicový

klobouk, jaký jsem kdy viděl. Bohatství alespoň šest set tisíc galeonů... takže kolem třiceti milionů liber, ne dost na to, aby to proslavilo mudlu, ale na menší kouzelnickou populaci to je hádám docela dobré. Proslýchá se, že jde o moderní alias šest set let starého Nicholase Flamel, jediného kouzelníka, který uspěl při neuvěřitelně obtížné alchymistické proceduře vytváření Kamene mudrců, který dovoluje přeměnění základních kovů na zlato či stříbro a také... Elixíru života, který prodlužuje mládí a zdraví užívajícího... Um, Hermiono, tohle vypadá jako nesmysl."

„O Nicholasi Flamelovi už jsem četla víc zmínek," řekla Hermiona. „Třeba *Vzestup a pád temných umění* popisuje, jak tajně trénoval Brumbála, aby se mohl postavit Grindelwaldovi. A spousta dalších knih ten příběh bere vážně, ne jen takhle jedna... myslíš, že je to příliš dobré na to, aby to byla pravda?"

„Ne, samozřejmě že ne," řekl Harry. Harry si od menšího stolku přitáhl nejbližší židli a posadil se na své navyklé místo po její pravici, jako by nikdy neodešel. Musela polknout, aby zahнала pocit, že se jí něco zadrhlo v krku. „Ta myšlenka ,příliš dobré na to, aby to byla pravda' není kauzální uvažování, vesmír nekontroluje, jestli výstup nějakých vzorců je ,příliš dobrý' nebo ,úplně špatný' než ho dovolí. Lidé si mysleli, že letadla a očkování proti neštovicím jsou příliš dobré na to, aby to byla pravda. Mudlové přišli na to, jak by šlo cestovat k jiným hvězdám i bez použití magie, a ty a já můžeme pomocí hůlek dělat věci, o kterých si mudlovští vědci myslí, že jsou doslova nemožné. Nedokážu si ani představit, o čem bychom mohli říct, že to *skutečné* zákony magie určitě nedovolují."

„Tak kde je tedy problém?" řekla Hermiona. Její hlas už jejím uším zněl trochu normálněji.

„No...” řekl Harry. Natáhl se přes její ruku, jeho hábit se otřel o její, a poklepal na ilustraci hrozivě zářícího červeného kamene, ze kterého odkapávala šarlatová tekutina. „Problém číslo jedna je, že neexistuje logický důvod, proč by jeden a *ten samý* artefakt měl být schopen přeměnit olovo na zlato a *k tomu* vyprodukovat elixír, který někomu udrží mládí. Říkám si, jestli pro to je v literatuře nějaký zavedený název, něco jako ‚efekt vytaženo na jedenáct‘? Když se každý může podívat na květinu, neprojde ti hlásat, že květiny jsou veliké jako domy. Ale když jsi v sektě, která věří na létající talíře, nikdo nemůže vidět mateřskou loď, a můžeš klidně říkat, že je velká jako město nebo jako Měsíc. Pozorovatelné věci musí být omezeny důkazy, ale když si někdo něco vymyslí, může v tom příběhu přehánět, jak se mu zachce. Takže Kámen mudrců ti dává neomezené množství zlata a *k tomu* život věčný ne proto, že by šlo o jediný magický objev, který má oba tyto účinky, ale protože si někdo vymyslel příběh o superskvělé věcičce, která přináší obrovské štěstí.”

„Harry, v magii ale je spousta věcí, které nedávají smysl,” řekla.

„To beru,” řekl Harry, „ale Hermiono, problém číslo dvě je, že ani *kouzelníci* nejsou dost ujetí na to, aby jen tak přehlíželi, jaké by *tohle* mělo dopady. *Všichni* by se snažili objevit postup výroby Kamene mudrců, celé *státy* by se snažili toho nesmrtelného kouzelníka chytit a to tajemství z něj dostat –”

„Ale to není *tajemství*,” otočila Hermiona stránku a ukázala Harrymu diagramy. „Instrukce jsou hned na další stránce. Jen je to tak obtížné, že jen Nicholas Flamel to *dokázal*.”

„Takže by se celé státy snažily Flamela unést a *donutit* ho,

aby udělal víc kamenů. No tak, Hermiono, ani kouzelníci by přece *nesmrtelnost* nepřešli jen tak," Harry Potter se zastavil, jeho výmluvnost očividně selhávala, „jen tak *jako by nic*. Lidé jsou šílení, ale ne *tak moc* šílení!"

„Ne všichni přemýšlí stejným způsobem jako ty, Harry." Měl svým způsobem pravdu, ale... *kolik* rozdílných odkazů na Nicholase Flamela našla? Vedle *Nejbohatších kouzelníků a Vzestup a pád temných umění* tu byly také *Příběhy mírně dávných časů* a *Životopisy oprávněně slavných...*

„Dobrá tedy, *profesor Quirrell* by tohle Flamela unesl. Je to něco, co by udělal zlý člověk *nebo* dobrý člověk *nebo* prostě jen *sobecký* člověk, kdyby měl rozum. Profesor obrany zná spoustu tajemství a *tohleto* by mu neuniklo." Harry si povzdechl a vzhlédl. Sledovala jeho pohled, ale vypadalo to, že se jen rozhlíží po knihovně, po dalších a dalších řadách polic. „Nechci tím zpochybňovat tvůj projekt," řekl Harry, „a určitě tě od toho nechci odrazovat, ale... upřímně, Hermiono, nejsem si jistý, že v takovéhle knize najdeš nějaké dobré nápady na vydělávání peněz. Je to jako ten starý vtip o tom, jak ekonom najde na ulici ležet dvacetilibrovou bankovku, a nenamáhá se ji zvednout, protože kdyby byla skutečná, už by ji dávno zvednul někdo jiný. Jakýkoli způsob, jak vydělat spoustu peněz, o kterém každý ví, protože se objeví v knize, jako je tato... chápeš, co chci říct? Nemůže být možné, aby si každý vydělal tisíc galeonů za měsíc ve třech jednoduchých krocích, protože by to tak dělali všichni."

„No a? *Tebe* by to nezastavilo," řekla Hermiona a hlas měla zase tvrdší. „Děláš nemožné věci každou chvíli, vsadila bych se, že jsi udělal něco nemožného zrovna *minulý týden* a ani ses nenamáhal o tom někomu říct."

(Nastalo krátké ticho, které, kdyby to slečna Grangerová věděla, mělo přesně délku zamýšlení se nad skutečností, že jste bojovali s Pošukem Moodym a vyhráli před přesně osmi dny.)

„Ne, v posledních sedmi dnech ne,“ řekl Harry. „Podívej... část toho triku s konáním nemožného je výběr toho, *kterým* nemožnostem se budeš věnovat, a zkoušet to jen když máš zvláštní výhodu. Jestli je v této knize způsob vydělávání peněz, který zní pro kouzelníka složitě, ale je jednoduchý, když můžeme použít tátův starý Macintosh Plus, *pak* by z toho mohl být plán.“

„Já to vím, Harry,“ řekla Hermiona a hlas jí jen slabě zakolísal. „Hledala jsem, jestli tam bude něco, u čeho bych *mohla* vymyslet jak na to. Říkala jsem si, že možná ta složitá část při výrobě Kamene mudrců byla, že alchymistický kruh musí být super přesný, a toho bych *mohla* dosáhnout, kdybych použila mudlovský mikroskop –“

„To je *brilantní*, Hermiono!“ Hoch rychle vytáhl hůlku a řekl „*Quietus*,“ a pak pokračoval, když zvuky divočejších knih utichly. „I kdyby byl Kámen mudrců jen mýtus, stejný trik by obecně mohl pomoci u složitější alchymie –“

„No, *nemůže* to fungovat,“ řekla Hermiona. Letěla předtím přes knihovnu, aby se podívala do té jediné knihy o alchymii, která nebyla v Zakázané sekci. A pak – pamatovala si, jak ji to zdrtilo, jak se všechna náhlá naděje rozplynula. „Protože *všechny* alchymistické kruhy musí být nakresleny ‚s přesností dětského vlasu‘, je to pro všechnu alchymii stejné. A kouzelníci *mají* omniokuláry, a neslyšela jsem o kouzlech, kde bys potřeboval omniokulár, aby sis něco přiblížil a udělal přesně. Mělo mi to dojít!“

„Hermiono,“ řekl Harry vážně, jak se začal znovu prohrabávat červeným sametovým váčkem, „netrestej se, když dobrý nápad nevyjde. Musíš si projít *spoustou* nepovedených nápadů, než najdeš jeden, který by mohl fungovat. A když svému mozku pošleš negativní ohlas tím, že se při pomýšlení na nepovedený nápad zamračíš, místo aby sis připomněla, že mít nápady je chování, které chceš ve svém mozku podporovat, brzo nebudeš mít nápady vůbec žádné.“ Harry vedle knihy položil dvě srdíčkové čokolády. „Tady si dej další čokoládku. Ještě k té cos měla předtím. Má to za úkol podnítit v tvém mozku pocit, že přicházet s nápady, které vyhodnotíš až později, je správný postup.“

„Asi máš pravdu,“ řekla Hermiona tichým hlasem, ale čokolády se nedotkla. Začala otáčet stránky zpět na stranu 167, kde si četla, než Harry vstoupil.

(Hermiona Grangerová nepotřebovala nějakou *záložku*, ještě aby.)

Harry se mírně nakláněl, jeho hlava se téměř dotýkala jejího ramene, sledoval stránky jak je otáčela, jako by byl schopen nahlédnout cenné informace shlédnutím strany byť jen na čtvrt vteřiny. Snídaně nebyla tak dávno, a tak mohla v mírném závanu jeho dechu jasně rozeznat, že Harry měl ke snídani banánový pudink.

Harry znovu promluvil. „Takže když už jsme to probrali... a prosím ber tohle jako pozitivní podnět... skutečně jsi se snažila přijít na způsob, jak *začít vyrábět nesmrtelnost ve velkém* abych se mohl *vyplatit z dluhu k Luciusi Malfoyovi?*“

„Ano,“ řekla ještě tišším hlasem. I když se *snažila* myslet jako Harry, připadalo jí, že pro to nemá vlohy. „A co jsi dělal

ty celý ten čas Harry?”

Harry udělal znechucený obličej. „Snažil jsem se najít nějaké indicie v případě ‚Kdo to ušil na Hermionu Grangerovou‘.”

„Já...” Hermiona vzhlédla na Harryho. „Neměla bych...se svoji záhadu snažit rozluštit já?” Nebyla to úplně její priorita, ale když tak o tom Harry mluvil...

„To by v tomto případě nefungovalo,” řekl Harry střízlivě. „Je tu příliš mnoho lidí, kteří se se mnou budou bavit, ale s tebou ne... a je mi líto, že to musím říct, ale někteří mě donutili slíbit, že o tom s nikým dalším nebudu mluvit. Promiň, nepřijde mi, že bys v tomhle teď mohla nějak pomoci.”

„Dobře, tak jo,” řekla Hermiona ztěžka. „Fajn, udělej to všechno. Posbírej všechny indicie a promluv se všemi podezřelými, a já tu budu zatím sedět v knihovně. Dej vědět, jestli se ukáže, že za to mohl profesor Quirrell.”

„Hermiono...” řekl Harry, „proč ti připadá tak důležité, kdo co udělá? Nemělo by být důležitější, že to bude rozluštěné, než kdo to bude luštit?”

„Asi máš pravdu,” řekla Hermiona. Zdvihla ruce a přitiskla je na oči. „Asi na tom už tolik nezáleží. Všichni si budou myslet – a *vím*, že za to nemůžeš, Harry, ty ses – tys jen chtěl být Dobrý, byl jsi dokonalý gentleman – ale už nezáleží na tom, co teď udělám, všichni si jen budou myslet, že jsem – že jsem někdo, koho musíš zachránit.” Zarazila se a řekla rozechvělým hlasem: „A možná budou mít *pravdu*, Harry.”

„Počkat, počkat, na chvíli zastav –”

„Nedokážu vyděsit mozkomory. Dokážu dostat výbornou ve formulích, ale nedokážu děsit mozkomory.“

„*Mám podivnou temnou stránku!*“ zasyčel Harry, když napřed přeletěl pohledem celou knihovnu. (Ve vzdáleném rohu seděl kluk, který se občas jejich směrem podíval, ale byl příliš daleko, aby něco slyšel i bez tisícího kouzla.) „Mám temnou stránku, která *zcela jistě* není dětská, a kdo ví, jaké další magické šílenosti se mi honí hlavou – profesor Quirrell tvrdil, že se stanu kýmkoliv, kým věřím, že jsem – to je všechno *podvod*, chápeš, Hermiono? Mám dohodu se školou, o které nesmím mluvit, Chlapec-který-přežil potřebuje každý den víc času na studium, já *podvádím*, a ty jsi *ve formulích stejně lepší*. Já – ani nejsem – Chlapec-který-přežil nejspíš ani není něco, co by se dalo nazývat dítětem – ale ty s tím *stejně zápolíš*. Nechápeš, že kdyby *nebylo* toho, že mi lidé věnují pozornost, viděli by, že budeš nejspíš nejmocnější čarodějkou za celé století? Když sama dokážeš bojovat se třemi staršími darebáky naráz a stejně vyhrát?“

„Já ti nevím,“ řekla a znovu si přitiskla ruce na oči a její hlas kolísal. „Vím jen to, že – jestli je to vůbec *pravda* – že už nikdy nikdo nebude vnímat mě kvůli tomu, jaká jsem.“

„Dobře,“ řekl Harry po chvíli, „chápu jak to myslíš. Místo slavného výzkumného týmu Potter a Grangerová tu bude Harry Potter a jeho laboratorní asistentka. Hm... co třeba tohle. Co kdybych se nějaký čas *nezaměřoval* na vydělávání peněz? Ten dluh nebudu muset řešit dokud nevyjdu z Bradavic. Takže se o to můžeš postarat sama a ukázat světu, že na to máš. A jestli se ti během toho podaří rozluštit tajemství nesmrtelnosti, bude to příjemný bonus.“

Představa, že na ni Harry *spoléhá*, že přijde s řešením, se zdála... jako drtivé břemeno zodpovědnosti, které se nehodí

svalit na nebohou traumatizovanou dvanáctiletou dívku, a ona ho chtěla obejmout, že jí nabídl způsob, jak si může vrátit sebespekt jako hrdinka, a bylo to přesně to, co si *zasloužila* za to, že byla tak hrozná a Harrymu pořád ostře odsekávala, když on jí po celou dobu byl věrnějším přítelem než ona kdy byla jemu, a bylo dobré, že pořád věří, že něco dokáže, a...

„Existuje nějaká úžasná racionální věc, kterou stačí udělat, když se tvoje mysl snaží rozběhnout na všechny strany naráz?“ vydala ze sebe.

„Můj přístup většinou je různé ty touhy rozeznat, pojmenovat je, uvažovat o nich jako o zvláštních osobnostech a nechat je, ať si to u mě v hlavě vyříkají. Hlavními postavami u mě prozatím jsou Mrzimor, Havraspár, Nebelvír a Zmijozel, můj Vnitřní kritik, a moje simulované kopie tebe, Nevilla, Draca, profesorky McGonagallové, profesora Kratiknota, profesora Quirrella, táty, mámy, Richarda Feynmana a Douglase Hofstadtera.“

Hermiona zvažovala, že to zkusí, než ji její selský rozum varoval, že by mohlo být nebezpečné něco takového předstírat. „Ty máš v hlavě *moji* kopii?“

„Samozřejmě že mám!“ řekl Harry a vypadal najednou zranitelněji. „Chceš říct, že ty ve své hlavě *nemáš* kopii mě?“

Ale *měla*, jak jí teď došlo, a nejen to, kopie mluvila přesně Harryho hlasem.

„To je trochu úlet, když o tom tak uvažuju,“ řekla Hermiona. „Asi mám kopii tebe, a ta žije v mé hlavě. Právě na mě mluví a zní úplně jako ty, a vysvětluje mi, že to je přece

naprosto normální.”

„Super,” řekl Harry vážně. „Tedy, vlastně nevím jak by bez toho lidé mohli být přáteli.”

Znovu se pustila do čtení knihy a Harry vypadal, že jí spokojeně bude číst přes rameno.

Dostala se až k číslu sedmdesát, Katherine Scottové, která očividně vynalezla způsob, jak změnit malá zvířátka na citronové taštičky, když konečně nasbírala odvahu promluvit.

„Harry?” řekla. (Odkláněla se od něj trochu, ačkoli si to neuvědomovala.) „Jestli máš v hlavě i kopii Draca Malfoye, znamená to, že se s ním přátelíš?”

„No...” řekl Harry a povzdechl si. „Už jsem si o tom s tebou stejně potřeboval promluvit. Trochu si přeju abychom to byli probrali už dřív. Každopádně, jak bych to řekl... já jsem se ho snažil zkazit.”

„Co tím myslíš, zkazit?”

„Pokoušel jsem ho, aby přešel na Světlou stranu Síly.”

Ústa jí zůstala otevřena.

„Však víš, jako Císař a Darth Vader, jenom naruby.”

„Draca Malfoye,” řekla, „Harry, máš ty jakékoli tušení -”

„Ano.”

„- jaké věci o mě Malfoy *prohlašoval*? Co říkal, že by mi *udělal*, kdyby dostal příležitost? Nevím, co říkal *tobě*, ale

Daphne Greengrassová mi pověděla, jak Malfoy mluví, když je mezi Zmijozely. Je to *nevýslovné*, Harry! Je to naprosto doslova nevýslovné, protože to nemůžu říct nahlas!”

„A to bylo kdy?” řekl Harry. „Začátkem roku? Říkala Daphne, *kdy* to bylo?”

„Ne,” řekla Hermiona. „Protože na tom nezáleží, Harry. Když někdo říká – věci jako Malfoy – nemůže to být dobrý člověk. Nezáleží na tom, k čemu jsi se ho snažil dotlačit, stejně je to zkažený člověk, protože *dobry* člověk by *nikdy* –”

„To není pravda,” řekl Harry a díval se jí přímo do očí. „Dokážu si představit, co tak asi Draco vyhrožoval, že ti udělá, protože hned když jsem ho poprvé potkal, tak mluvil o tom, že to desetileté holce udělá. Ale už nevnímáš, že v den, kdy Draco Malfoy dorazil do Bradavic, strávil celý svůj předchozí život vychováván *Smrtijedy*. Bylo by potřeba *božského zásahu*, aby mohl mít *tvoji* morálku v *takovém* prostředí –”

Hermiona prudce třásla hlavou. „*Ne*, Harry. *Tobě* nikdo nemusí říkat, že ubližovat lidem je špatně, není to něco, co neděláš, protože učitelé říkají, že se to nesmí, je to něco co neděláš protože – protože dokážeš *vidět když někoho něco bolí*, copak to nevidíš, Harry?” Třásl se jí hlas. „To není – to není *vzoreček*, podle kterého by stačilo postupovat jako v matice! Jestli to nedokážeš *vidět*, jestli to nedokážeš cítit *tady*,” přitiskla ruku doprostřed svého hrudníku, ne úplně přesně tam, kde bylo umístěno její srdce, ale to nevadilo, protože to stejně všechno probíhalo v mozku, „tak to prostě nemáš!”

Až pak ji napadlo, že Harry to možná *nemá*.

„Jsou tu historické knihy, které jsi nečetla,” řekl Harry potichu. „Je spousta knih, které jsi ještě nečetla, Hermiono, a mohly by ti pomoci získat nadhled. Před několika sty lety – myslím, že určitě ještě v sedmnáctém století – bylo oblíbenou vesnickou zábavou vzít pletený košík, naházet do něj tučet živých koček, a –”

„Přestaň,” řekla.

„– dát ho opékat nad ohněm. Taková slavnost. Stará dobrá sranda. A musím říct, že to vlastně *byla* nezávadná zábava ve srovnání s upalováním žen, o kterých si mysleli, že jsou čarodějky. Protože lidé jsou poskládání tak, Hermiono, že způsob, jak se uvnitř *cítí* –” Harry si položil ruku na srdce v anatomicky správném místě, pak se zastavil a přesunul ruku k hlavě na úrovni ucha, „– je, že je to bolí, když vidí, že jejich *přátele* něco bolí. Někdo uvnitř okruhu jejich zájmu, člen jejich vlastního kmene. Ten pocit má na sobě vypínač, a ten vypínač je nadepsaný ‚nepřítel‘ nebo ‚cizinec‘ a jindy zas ‚podivín‘. Takoví lidé prostě jsou, když se to *nenaučí* jinak. Takže ne, *neznamená* to, že Draco Malfoy byl nelidský nebo neobvykle krutý, pokud vyrostl v přesvědčení, že je zábava zraňovat své nepřátele –”

„Jestli tomu tak věříš,” řekla nejistým hlasem, „jestli tomu *můžeš* věřit, pak jsi zlý. Lidé jsou vždycky zodpovědní za to, co dělají. Nevadí, co ti kdo *říká*, že máš udělat, ty jsi ten, kdo rozhodne. Vždyť to ví každý –”

„*Ne, neví!* Vyrostla jsi ve společnosti po druhé světové válce, a ‚já jen poslouchat pšikázy‘ je něco, o čem *každý* ví, že to říkají zlouni. V patnáctém století by to ale byla ctnost – loajalita.” Harryho hlas se zesiloval. „Myslíš, že jsi co, že jsi *geneticky* lepší než všichni, kdo tehdy žili? Jakože kdybys byla jako mimino přenesena do Londýna v patnáctém

století, *sama od sebe* by sis uvědomila, že upalovat kočky je nesprávné, upalovat čarodějnice je nesprávné, otrokářství je nesprávné, a že tvůj okruh zájmu by měl zahrnovat každou myslící bytost? Myslíš, že by sis to *všechno* uvědomila hned první den v Bradavicích? Nikdo nikdy *neříkal* Dracovi, že je osobně zodpovědný za to, že se musí chovat etičtěji než společnost, ve které vyrostl. A *přesto* mu trvalo jen čtyři měsíce dostat se do stavu, kdy zachránil mudlorozenou, padající ze střechy." Harryho oči byly nejpřísnější, co kdy viděla. „Ještě jsem s korumpováním Draca Malfoye *neskončil*, ale myslím, že *zatím si vedl dost dobře*.”

Problém s výbornou pamětí byl ten, že si *pamatovala*.

Pamatovala si, jak ji Draco Malfoy zachytil za zápěstí tak tvrdě, že pak měla modřinu, když padala ze střechy Bradavic.

Pamatovala si, jak jí Draco Malfoy pomáhal na nohy, když jí záhadná podrážecí kletba poslala klopýtající do talíře jídla zmijozelského famfrpálového kapitána.

A pamatovala si – vlastně to byl důvod, proč toto téma vůbec otevřela – jak se cítila, když slyšela výpověď Draca Malfoye pod Veritasérem.

„Proč jsi mi nic z toho *neřekl*?” řekla Hermiona a přes snahu ton jejího hlas stoupal. „Kdybych to *věděla* –”

„Nebylo to moje tajemství,” řekl Harry. „Draco je ten, kdo bude vystaven nebezpečí, kdyby na to jeho otec přišel.”

„Nejsem hloupá, pane Pottere. Jaký je ten *skutečný* důvod, proč jste mi nic *neřekl*, a co jste ve *skutečnosti* dělal s

panem Malfoyem?”

„Ah. No...” Harry přerušil oční kontakt a sklopil zrak na knihovní stůl.

„Draco Malfoy bystrozorům pod Veritasérem vypověděl, že chtěl vědět, jestli mě porazí, a tak mě vyzval na duel, aby to *empiricky ověřil*. To byla podle přepisu jeho *přesná slova*.”

„Dobře,” řekl Harry a pořád se jí nedíval do očí. „Hermiona Grangerová. *Samozřejmě* si bude pamatovat *přesná slova*. Nevadí, že je přikovaná k židli a souzená za vraždu před celým Starostolcem –”

„Co jsi *skutečně* dělal s Dracem Malfoyem?”

Harry se zašklebil a řekl: „Nejspíš ne úplně *přesně* to, co si myslíš, ale...”

Hrůza se v ní vzpínala a vzpínala a nakonec se utrhla.

„Ty jsi s ním řešil *VĚDU*?”

„No –”

„Ty jsi s ním řešil *VĚDU*? Měl jsi řešit vědu *SE MNOU!*”

„Ale tak to nebylo! Já s ním neřešil *skutečnou* vědu! Já ho jen, víš jak, *učil* pár neškodných závěrů mudlovské vědy, jako základní fyziku s algebrou a tak – nedělal jsem s ním nový magický výzkum jako s tebou –”

„A předpokládám, že *jemu* jsi o *mně* taky neřekl?”

„Um, samozřejmě že ne?” řekl Harry. „Řešil jsem s ním vědu od října, a v té době nebyl zrovna připravený, aby se o

tobě mohl dozvědět –”

Nevyjádřitelný pocit zrady v ní kypěl a kypěl a zmocňoval se všeho, jejího zesilujícího se hlasu, jejího vražedného pohledu, jejího nosu, ze kterého jí určitě začínalo téct, pálení v jejím krku. Odstrčila se od stolu a ustoupila o krok zpět, aby mohla lépe shlížet na toho zrádce, a její hlas téměř ječel, když vykřikla, „*To přece nejde! Nemůžeš řešit vědu se dvěma lidmi naráz!*”

„Er –”

„Chci říct, že nemůžeš řešit vědu se dvěma různými lidmi a neříct jim o tom druhém!”

„Ah...” řekl Harry opatrně. „Já jsem na to *myslel*, a byl jsem velmi opatrný, aby se náš společný výzkum nijak nezamotal s čímkoli, co jsem řešil s ním –”

„Tak prý *opatrný*.” Zasyčela by, kdyby tam byly nějaké sykavky.

Harry zvedl ruku a prohrábl si rozčuchané vlasy a ona kvůli tomu měla ještě větší chuť na něj křičet. „Slečno Grangerová,” řekl Harry, „myslím, že tato konverzace začala být *metaforická* na úrovni, která je, um...”

„Cože?” zaječela na něj na plné plíce uvnitř tisíc bariéry.

Pak si to uvědomila a zrudla tak, že kdyby měla magickou sílu dospělého, její vlasy by samy od sebe vzplály.

Jediný další návštěvník knihovny, Havraspár, který seděl v úplně opačném rohu, na ně oba zíral doširoka rozevřenými očima, ačkoli se to nepříliš povedeně snažil skrýt tím, že

těsně pod obličejem držel zvednutou knihu.

„Dobře,“ řekl Harry s malým povzdechem. „Takže když budeme *mít na paměti* že to byla jen špatná metafora, a že *skuteční vědci spolupracují pořád*, nemyslím si, že bych nějak podváděl. Vědci často mlčí o projektech, na kterých pracují. Ty a já jsme dělali výzkum, který jsme tajili, a byly dobré důvody, proč to neříct – a obzvlášť Dracovi Malfoyovi – ze začátku by se se mnou vůbec nebavil, kdyby věděl, že my dva jsme přátelé a ne rivalové. A Draco by byl ohrožený, kdybych já komukoli jinému řekl o *něm* –“

„A to je fakt všechno?“ řekla. „*Opravdu*, Harry? Nechtěl jsi, abychom se oba dva *cítili výjimeční*, jako bychom byli *jediní* se kterými chceš být a *jediní*, kteří mohou být s tebou?“

„To *nebyl* důvod proč –“

Harry se zastavil.

Podíval se na ni.

Všechna krev se jí zase hnala do obličeje, z uší jí nejspíš měla stoupat pára, což mělo rozpouštět její hlavu a tekuté maso mělo stékat dolů po krku, když si uvědomila, co právě vyhrkla.

Harry na ni zíral a svítalo mu naprostým úděsem.

„No...“ řekla poněkud vysokým hlasem, „je to... oh, já nevím, Harry! *Je to jen metafora?* Když kluk utratí sto tisíc galeonů, aby zachránil dívku od jisté zkázy, má dívka právo se nad tím pozastavovat, nemyslíš? *Je to jako když jí koupí květiny, ale mnohem víc* –“

Harry se odstrčil od stolu a na ústupu se zapotácel, zatímco mával rukama . „*To není ten důvod! Udělal jsem to, protože jsme přátelé!*”

„Jen přátelé?”

Dýchání Harryho Pottera začínalo zrychlovat k hyperventilaci. „Velmi dobří přátelé! Dokonce super extra přátelé! Možná nejlepší přátelé navždycky vůbec! Ale ne *ten* druh přátel!”

„Je fakt tak hrozné na to myslet?” řekla s výhradou v hlase. „Vlastně - neříkám, že bych *já* byla zamilovaná do *tebe*, ale -”

„Oh, takže nejsi? To se mi ulevilo.” Harry zvedl rukáv hábitu a utřel si s ním čelo. „Podívej, Hermiono, prosím tě nechápej mě špatně, jsem si jistý, že jsi skvělý člověk -”

Klopýtla vzad.

„- ale - ještě s mou temnou stránkou -”

„Takže *o tom* tohle celé je?” řekla Hermiona. „Ale já - já bych ne-”

„Ne, ne, chci říct, že mám podivnou temnou stránku a pravděpodobně i nějaké další magické podivnosti, *víš* že nejsem normální dítě, ne doopravdy -”

„Je v pořádku nebýt normální,” řekla a cítila se čím dál víc beznadějně a zmateně. „Pro *mě* je to v pořádku -”

„Ale *i se všemi těmi magickými podivnostmi* které mě dělají dospělejším než bych měl být jsem ještě ani neprošel pubertou a nemám hormony v krvi a můj mozek je *fyzicky*

neschopen se do někoho zamilovat. Takže do tebe nejsem zamilovaný! Není možné abych do tebe byl zamilovaný! Ale co já vím, třeba se za šest měsíců můj mozek probere a rozhodne se zamilovat do profesora Snapea! Ah, takže ty už jsi prošla pubertou?"

„Íp,“ vydala Hermiona vysoký zvuk. Otočila se na místě, kde stála, a o chvíli později k ní Harry přiskočil a pomohl jí posadit se na zem.

Bylo skutečností, že tehdy v prosinci *šla* do kanceláře profesorky McGonagallové, ne úplně překvapená, protože měla načteno, ale stejně trochu *znepokojeně* a s velkou úlevou se dozvěděla, že čarodějky mají kouzlo na vypořádání se s těmi nepříjemnostmi a *co si Harry vůbec myslí klást nebohé nevinné dívce takové otázky* -

„Podívej, *omlouvám se*,“ řekl Harry spěšně. „Nemyslel jsem to tak, jak to vyznělo! Jsem si jistý, že kdokoli by se na celou situaci díval zvenku a nabízel sázky na to, s kým se nakonec ožením, by tobě přikládal vyšší pravděpodobnost než komukoli dalšímu na koho dokážu pomyslet -“

Její inteligence, která se sotva začala dávat dohromady, okamžitě vybuchla jiskrami a plamínky.

„- ačkoli určitě ne vyšší pravděpodobnost než padesát procent, vždyť zvenku musí existovat spousta dalších možností, a že se mi někdo líbí před pubertou nejspíš ani nijak silně *nepředjímá*, s kým budu o sedm let později - nechci aby to znělo že něco *slibuju* -“

Její hrdlo vydávalo jakýsi vysoký zvuk a vlastně ani neposlouchala jaký přesně. Celý její vesmír se smrsknul na Harryho hrozný, hrozný hlas.

„– a vedle toho jsem četl o evoluční psychologii a, no, dost se tam řeší, že jeden muž a jedna žena, kteří žijí šťastně až do smrti, jsou spíš výjimka než pravidlo, a v kmenech lovců a sběračů bylo mnohem častější spolu zůstat dva tři roky než si dítě projde nejzranitelnějším obdobím – a tím chci říct, když vidíme, kolik lidí končí strašlivě nešťastných v tradičním manželství, zdá se mi to jako věc, kterou by bylo třeba nějak chytře přeorganizovat – obzvláště když třeba doopravdy vyřešíme nesmrtelnost –”

Tano Wolfe, havraspárský páťák, se pomalu postavil u knihovního stolu, od kterého právě sledoval, jak Grangerová s pláčem utekla z knihovny. Z hádky neslyšel nic, ale očividně to byla jedna z těch hádek.

Pomalou a s třesoucími se koleny se Tano přiblížil k Chlapci-který-přežil, který zíral zhruba směrem ke knihovním dveřím, které se ještě chvěly díky síle, jakou s nimi bylo třísknuto.

Tano to ani nijak zvláště nechtěl udělat, ale Harry Potter byl zařazen do Havraspáru. Chlapec-který-přežil byl technicky vzato jeho kolega Havraspár. A to znamenalo, že platí Pravidla.

Chlapec-který-přežil nic neříkal, když se k němu Tano přiblížil, ale jeho pohled nebyl přátelský.

Tano polkl, položil ruku Harrymu Potterovi na rameno, a zahlásil hlasem, který zněl jen malinko nakřáple:
„Čarodějky! Kdo tomu má rozumět, co?”

„Dej ze mě tu ruku pryč nebo ti ji odčaruju do vnější

temnoty.”

Knihovní dveře se opět rozlétly dokořán, jak další člověk opustil knihovnu.

[<< 86. Kapitola, Ověřování více hypotéz - Znamení zla a Pošuk Moody](#)

[88. Kapitola, Časová tíseň, část 1. - Troll v Bradavicích](#)

[>>](#)

Další kapitoly budou přibývat na stránce

<https://archetypal.cz/2021/hpamr-kniha-pata/>

Stále aktualizované předchozí knihy najdete na stránce

<https://archetypal.cz/HPaMR>